

Szakdolgozat és diplomadolgozat írás tájékoztató

MÓDSZERTAN és FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Rekreáció Tanszék

II. tájékoztató tematikája

1. **Kutatási problémából** → **hipotézisek** alkotása.
2. **Kvalitatív és kvantitatív kutatószertan:**
kérdőív és mélyinterjú kérdések.
3. **Formai követelmények:** szövegközi ábrák,
táblázatok megjelenítése, tartalomjegyzék

DIPLOMA - TARTALMI FELÉPÍTÉSE

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés ≠ Előszó
2. Szakirodalmi áttekintés
3. Kérdésfelvetések, hipotézisek
4. Módszerek
5. Eredmények és megbeszélés/megvitatás
6. Összefoglalás és következtetések ≠ Befejezés

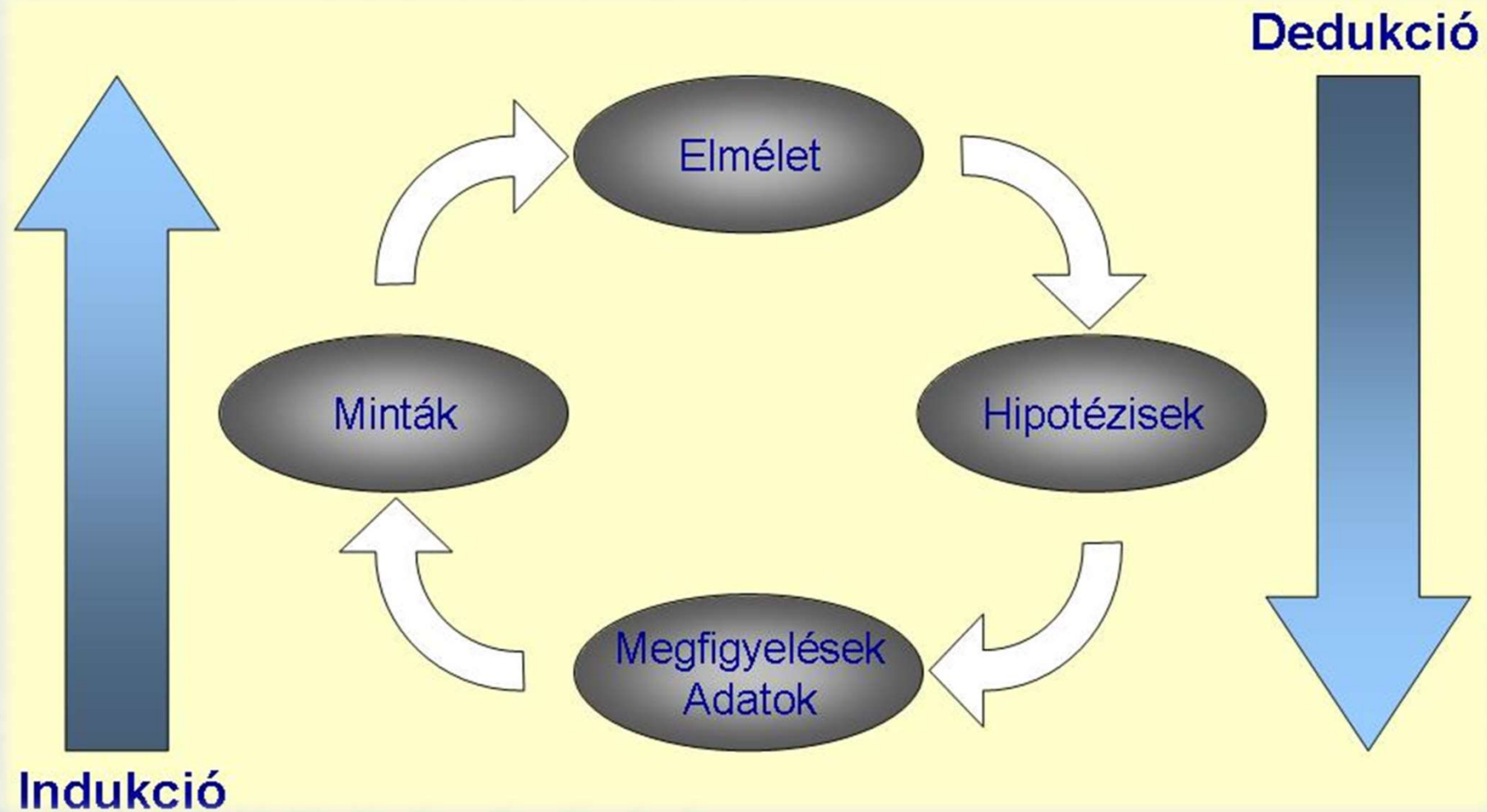
Összefoglaló (= Absztrakt)

Irodalomjegyzék

Mellékletek

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

Probléma
azonosítása

- Azoknak a személyeknek, akiknek több munkájuk is van, **nehéz** megvalósítani a munka-magánélet egyensúlyát.

Kutatási
kérdés

- **Hogyan** tudják azok a személyek, akiknek több munkája is van megvalósítani a munka-magánélet egyensúlyát?

Hipotézis

- **Azok** a személyek, **akik** családi és szervezeti támogatást kapnak, **könnyebben** meg tudják valósítani a munka-magánélet egyensúlyát, **mint azok, akik** nem rendelkeznek ilyen támogatással.

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

- **Hipotézis:**

- „Egy bizonyítást igénylő **állítás** vagy **feltételezés** a kutató számára érdekes tényezőkről vagy jelenségekről.”
- Csak a szakirodalom áttanulmányozása után!
- Általában egy **feltételezett kapcsolat** 2 vagy több változó között.
- **Típusai:**
 - **Nullhipotézis:** nincsen kapcsolat a változók között.
 - **Alternatív hipotézis** irány megjelöléssel.
 - **Alternatív hipotézis** irány megjelölés nélkül.

1. Kutatási problémából → hipotézisek alkotása

Mi az ami kerülendő a hipotézis alkotásánál?

- **Ne tartalmazzon evidenciákat, közhelyeket.**
(Pl.: „*A sport segít a beilleszkedésben.*”)
- **Ne legyen túláltalánosított, nem elég konkrét.**
(Pl.: „*Összefüggés várható az emberek kora és tanulási képességei között.*”)

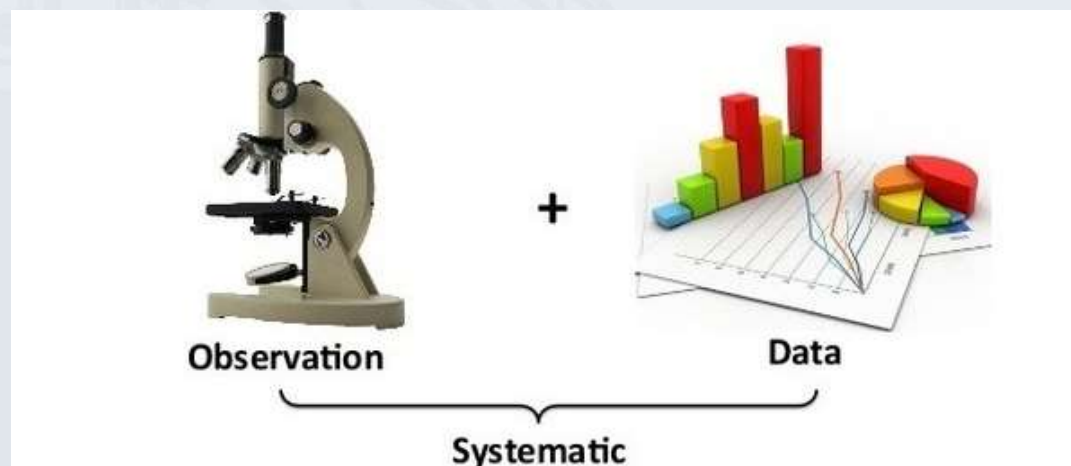
2. Kutatásmódszertan

JELLEMZO	KVANTITATIV	KVALITATIV
<i>Mintanagyság</i>	nagy, minimum 50 fő	kicsi, maximum 100 fő
<i>Kérdezés módja</i>	sztemderd, minél állandóbb, annál megbízhatóbb	a kérdezett személyéhez/csoportjához igazodik
<i>Eredmények típusa</i>	számok, statisztikailag verifikálható mennyiségi tendenciák	nyelvileg és vizuálisan megfogalmazott állítások, értelmezések, leírások, jellemzések
<i>fő tudományos háttér</i>	matematika, statisztika, demográfia, szociológia	pszichológia, szociálpszichológia, antropológia, nyelvészet
<i>Felhasználása</i>	feltárt jelenségek verifikálása, bizonyítás	feltárás, megértés, megismerés

2. Kutatásmódszertan – **KVANTITATÍV / KVALIT.**

	<i>Verbális stimulus</i>	<i>Non-verbális stimulus</i>
<i>Kvantitatív</i>	Kérdőíves megkérdezés (survey)	Kvantitatív kísérlet (pl. árvaltoztatás) Kvantitatív megfigyelés (pl. szálláshely-statisztika)
<i>Kvalitatív</i>	Mélyinterjú Fókuszcsoportos interjú és szakértői panel Dokumentumelemzés	Kvalitatív kísérlet (pl. próbavásárlás) Kvalitatív megfigyelés (pl. résztvevő megfigyelés)

2. Kutatásmódszertan – a **VÁLTOZÓK**

- **Független változó:**

- amelynek változtatását a vizsgálat vezetője szándékosan idézi elő
- Ennek hatását vizsgáljuk.
- **AKTÍV!** Ez az **ok!**
- (pl.: *doppingszer használat*).

- **Függő változó:**

- amely a független változó hatására változik.
 - **PASSZÍV!** Ez az **okozat!**
 - (pl.: *sportteljesítmény*)
- Olyan változókat kell mérésre vagy megfigyelésre választani, amelyek alkalmasak a hipotézisek megválaszolására.

2. Kutatásmódszertan – ADATGYŰJTÉS

- **VIZSGÁLAT:** egyetlen alkalommal végzett mérés vagy megfigyelés. **Cél:** állapotfelmérés, eredmények standard-ekhez viszonyíthatóak.
(Pl.: „Élsportolók étkezési szokásai napjainkban.”)
- **KERESZTMETSZETI VIZSGÁLAT:** egyszeri vizsgálat több szempont alapján megkülönböztetett mintával.
Cél: aktuális összehasonlítás. (Pl.: „UP korú, különböző sportágat űző élsportolók étkezési szokásai napjainkban.”)
- **HOSSZMETSZETI VIZSGÁLAT:** ismétlődő vagy folyamatos adatfelvétel.
- **LONGITUDINÁLIS VIZSGÁLAT:** .Olyan ismétlődő adatfelvételek, melyek időről időre ugyanazon megfigyelési egységekre terjednek ki (Pl.: „Sportági képességpróbák”).

2/1. Kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Adatgyűjtés – kérdőíves vizsgálat (survey)

- Az egyik leggyakrabban használt módszer
- Alkalmazható felderítő, leíró és elemző kutatások módszereként is
- Az elemzési egység ilyenkor elsősorban az egyén
- Cél: a megfelelő kérdésekkel, jól kialakított kérdéssorral nyerjünk információt a kutatás tárgyáról, a vizsgált célcsoportról, a feltárni kívánt jelenségről-

2/1. Kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

A kérdőíves kutatás lépései

1. Kutatási terv

- Mit szeretnénk vizsgálni?
- Előzetes információk a kutatás tárgyról
- Hipotézis
- Populáció, minta

2. Kérdőívkészítés

- Használt fogalmak definiálása (konceptualizálás)
- Fogalmak mérhetővé tétele (operacionalizálás)

3. Mintavétel

4. Próbakérdezés (pilot study), adatfelvétel

A próbakérdezés során dől el, hogy a vizsgálatához megfelelő

kérdezési módot, kérdésformát, válaszvariációt, a kérdések helyes sorrendjét alkalmaztuk-e?

5. Adatfeldolgozás és elemzés

2/1. Kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdőívek típusai

1. Önkitöltős

A válaszadó maga tölti ki a kérdőívet

Pontos, egyértelmű megfogalmazás, esetleg kitöltési útmutató

Postai úton (15-20% visszaérkezés!) – kísérőlevél csatolása!

(névtelenség, önkéntesség)

Személyesen csoportnak átadott

2. Kérdezőbiztos segítségével

Személyes megkeresés – magasabb válaszolási hajlandóság

- megfigyelést végezhet

- kártyafüzet a résztvevőknek a válaszlehetőségekkel

3. Telefonos lekérdezés

Max. 15 perc, a vizsgált célcsoport nem minden tagja érhető el

4. On-line kérdőívek

Weboldalon való elhelyezés – legegyszerűbb, legolcsóbb, leggyorsabb, de korlátozott...

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

A kérdőívszerkesztés folyamata

1. Kérdések összegyűjtése

2. Tematikus felépítés rögzítése

4. Kérdések formába öntése

- Szövegezés
- Skálák, táblázatok
- Kártyafüzet
- Kódolás átgondolása

3. Kérdések tematizálása, sorrend kialakítás, hiányzó kérdések pótlása

5. Formai szerkesztés

6. próbakérdezés, véglegesítés

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdéstípusok – Nyitott és zárt kérdések

1.) Zárt kérdések

A feltett kérdés után előre meghatározott válaszlehetőségeket kínálunk fel:

- Teljesség elve:
A felkínált válaszlehetőségek fedjék le a lehetséges válaszok teljes körét
- Kizárólagosság elve
Két válaszlehetőség között nem lehet átfedés

Lehet:

Dichotóm (két kategória közül választhatnak)
Szelektív (minimum 3 felkínált válaszlehetőség)

1. Helyesnek tartja-e, hogy minden terméken egységesített tápértékcímke szerepeljen?

☐ Igen	☐ Nem
-------------------------------	------------------------------

3. Hol szokta beszerezni az alapvető élelmiszereket?

☐ élelmiszerboltokban	☐ supermarketben
☐ piacon	☐ bevásárlóközpontban
☐ saját maga vagy ismerőse termeli meg	☐ alkalmi utcai árusoknál

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdéstípusok – Nyitott és zárt kérdések

1.) Zárt kérdések

10. Mely információkat nézi meg rendszeresen vagy állandóan az oldalunkon?

- ☐ akciók
- ☐ hírek
- ☐ cikkek
- ☐ szakkönyvek
- ☐ részletes árlisták
- ☐ termékleírások
- ☐ partnereink ajánlatai (pl. IBM)

5. A kollégiumi szállás

1. nem veszem igénybe
2. kiváló
3. kielégítő
4. nem megfelelő

(és pedig:

teljesség elve!

4. Legmagasabb iskolai végzettsége (Kérjük, jelölje meg a megfelelő választ!):

1. kevesebb, mint 8/10 általános,
2. 8 / 10 általános,
3. szakiskola- szakmunkásképző,
4. szakközépiskola, gimnázium
5. technikum
6. főiskola, egyetem

7. Egy főre jutó nettó jövedelem az Ön családjában

☐	30 000 Ft alatt
☐	30 001–40 000 Ft között
☐	40 001–50 000 Ft között
☐	50 001 Ft felett

Kizárólagosság elve!

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdéstípusok – Nyitott és zárt kérdések

2.) Nyitott kérdések

17. Kérlek, írd le a legemlékezetesebb negatív középiskolai élményedet!

.....

.....

.....

.....

3.) Félig nyitott kérdések

27.	Kik írják a szervezetük pályázatait?
	☐ vezetőségi tagok ☐ tagok valamelyike ☐ külső felkért szakember ☐ egyéb:

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdéstípusok – skálák

Osgood-féle skála:

A vizsgált jelenség egyes dimenzióinak intenzitását is méri.
– ellentétpárok megfogalmazása

Pl.: munkahelyi elégedettség mérése:

1. Milyennek tartja a tanári karban uralkodó hangulatot?

Rideg	-3	-2	-1	0	1	2	3	Meleg
-------	----	----	----	---	---	---	---	-------

2. Milyennek találja az iskola eszközökkel való ellátottságát?

Szegényes	-3	-2	-1	0	1	2	3	Jól felszerelt
-----------	----	----	----	---	---	---	---	----------------

3. Milyennek tartja az iskola vezetését?

Gyenge	-3	-2	-1	0	1	2	3	Erős
--------	----	----	----	---	---	---	---	------

Diktatórikus	-3	-2	-1	0	1	2	3	Demokratikus
--------------	----	----	----	---	---	---	---	--------------

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdéstípusok – skálák

Likert skála

Egy állítás kapcsán jelölik az egyetértés mértékét (a „nagyon egyetértek”-től az „egyáltalán nem értek egyet”-ig)

Kérjük, hogy értékelje magát 1-től 4-ig az alábbi kérdések mindegyikénél.

1- sohasem igaz rám

2- néha igaz rám

3- gyakran igaz rám

4- legtöbbször igaz rám

1. Jobb szeretem magam végezni a feladataimat, mint segítséget kérni.	1	2	3	4
2. Türelmetlenné válok, ha valakire várnom kell, vagy valami túl sokáig tart.	1	2	3	4
3. Mindig rohanásban vagyok és versenyt futok az idővel.	1	2	3	4
4. Ideges leszek, ha valaminek a közepén vagyok éppen és félbeszakítanak.	1	2	3	4
5. Folyton elfoglalt vagyok és egyszerre több vasat tartok a tűzben.	1	2	3	4
6. Azon veszem észre magam, hogy egyszerre két-három dologgal foglalkozom, mint például ebéd közben telefonálok és jegyzetelek.	1	2	3	4
7. Többet vállalom magamra, mint amennyit el tudok végezni.	1	2	3	4
8. Büntudatom van, ha éppen nem dolgozom valamin.	1	2	3	4

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

A kérdőívszerkesztés általános szabályai

- Érthetőség, egyszerűség: lehetőleg ne összetett mondatok, idegen szavak és túl udvarias mondatok kerülése
- Olyat kérdezzünk, amiről lehet információjuk
- Befolyásoló kérdések kerülése
„Ugye egyetért azzal, hogy...”
- Kérdések, válaszlehetőségek sorrendjének fontossága
- Válaszmegtagadás lehetőségének biztosítása (nem tudom)
- Időpont (pl.: választások előtt-után?)
- Intim kérdésekre önkéntes legyen
(magas válaszmegtagadási arány)
- Hosszúság
- Elérhetőség megadása
- Próbakérdezés fontossága!

3 féle hiba: **formai** (elütés, helyesírás, szerkesztés);
tartalmi (felesleges, nem értelmezhető kérdések);
logikai (nincs releváns válaszlehetőség, sorszámok)

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Kérdőív felépítése

Bevezető kérdések

Ráhangoló, bizalommal teli légkör

Felvilágosító kérdések (Hallott-e már a...)

Főtéma kérdései

- Az operacionalizáció során megfogalmazott kérdéseket tesszük fel

Általánostól a speciális felé érdemes haladni (*pl. diákhitel: általában a véleményük, majd: igényelt-e, milyen futamidőre...*)

- **Kérdésblokkok** (ha homogén módon elkülönülnek, érdemes átvezető szöveggel összekötni – „Szeretnék néhány kérdést feltenni az Ön anyagi viszonyaival kapcsolatban azzal a céllal, hogy a kutatás friss információval szolgáljon a magyarországi pedagógusok anyagi helyzetéről.”)

Demográfiai kérdések

Nem, iskolai végzettség, stb.

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Elkövethető hibák

1. Logikai hibák

- Alternatívák halmozása hibás
- Hibás választási igény
- Hibás teljességi igény

2. Fogalmak jelentésével kapcsolatos hibák

3. Nem világos, kire vonatkozik a kérdés:

(„Jó ötletnek tartaná-e, egy riasztórendszer kiépítését beteg családtagjai részére?”)

1. Nem megfelelő periódusra kérdezünk („Mennyit keres Ön egy héten?”)
2. Kényes téma nem megfelelő megfogalmazása
3. Bántó kérdés (pl.: *10 Millió Ft feletti bankbetét*)
4. Kérdések sorrendje (kényesebb kérdés ne elől!)
5. Sugalmazó kérdés
6. A kérdezett nem kompetens a kérdésben
7. Tagadó kérdés- duplán tagadó kérdés (az állítás tagadást tartalmaz)

2/1. kvantitatív kutatásmódszertan - kérdőív

Példák hibákra!

9. Ugyanazon a településen tanulsz, ahol laksz?		☐
1 – igen – UGRÁS 11-re		
2 – nem		
X – nincs válasz		
10. Milyen gyakran jársz haza?		☐
1 – naponta	4 – félszente	
2 – hetente	5 – ennél ritkábban	
3 – havonta	6 – soha	
X – nincs válasz		

Nem mindenkinek
releváns kérdés

6. Egyetért-e Ön a köztársasági elnök azon kijelentésével, hogy a szegényeket minden körülmények között támogatni kell?		☐
1 – igen	2 – nem	
0 – nem tudja	X – nincs válasz	
7. Támogatja-e Ön a női egyenjogúságot?		☐
1 – igen	2 – nem	
0 – nem tudja	X – nincs válasz	

Sugalmazó kérdés

8. Egyetért-e azzal, hogy az önkormányzat felemelje a helyi adókat és, hogy a kisvállalkozókat támogassa?		☐
1 – igen	2 – nem	
0 – nem tudja	X – nincs válasz	

kérdéshalmozás

2/2. kvalitatív kutatásmódszertan - interjú

- Azok a kutatások sorolhatók a kvalitatív módszerek közé, amelyek **egy-egy ember vagy embercsoport gondolkodását, reakcióit segítenek megérteni.**
- Ezek az adatok nem számszerűsíthetők, tehát nem megbízhatóak, viszont **érvényességük nagyon magas.**
- A személyes jelenlét miatt olyan kérdésekre is választ lehet kapni ennek a módszernek az alkalmazásával, amelyekre a kvantitatív kutatásnak nem feltétlenül van vagy nincs rálátása.
- Az eljárásmód nem ragaszkodik az előre, mereven megírt kérdéssorozathoz. Lsd.:
 - **strukturált**
 - **félig strukturált**
 - **strukturálatlan interjú**

2/2. kvalitatív kutatásmódszertan – interjú **példa**

„5.1.1. A mélyinterjú menete és körülményei

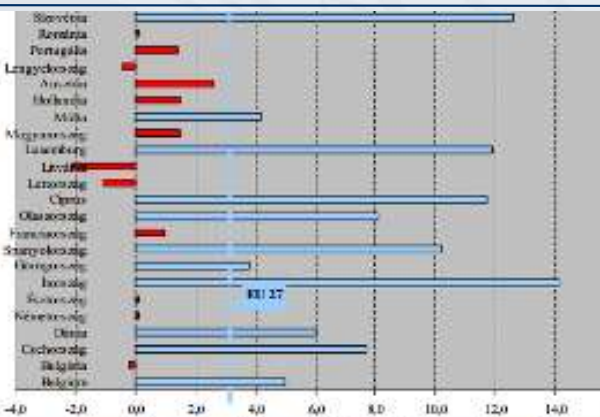
Tamás Krisztiánnal, a BSI marketing vezetőjével, készítettem el a mélyinterjút. Azért esett rá a választásom, mert ő a Sportiroda marketing, PR és kommunikáció vezetője, egyben látja el ezeket a feladatokat, ezért összességében látja át a BSI működésének azt a területét, amely a diplomadolgozatom szempontjából releváns. A mélyinterjú kérdéseit előre megírtam, azonban ez a beszélgetés folyamán kibővült, új témák is megjelentek, amely által végeredményben egy félig strukturált riport készült el (1. melléklet).

A mélyinterjú időpontját 1 hónapig szerveztem. Nem volt könnyű felvenni a kapcsolatot Tamás Krisztiánnal, hiszen ő a BSI egyik legfelsőbb vezetője, így az összes rendezvényen jelen kell lennie, figyelemmel kell kísérnie a történéseket. Az interjúból kiderült, hogy a BSI nem csak futóversenyek, de egyéb (kerékpár, úszás, fitnesz) események rendezésével is foglalkozik, összesen 30 különböző versenyük van egy évben. A fő profiljuk azonban a futó események rendezése, ezen belül is a maratonoké, félmaratonoké.”

3. Formai követelmények

Ábrák és táblázatok szerepeltetése a dolgozatban

Forrás: saját számítás az EUROSTAT adatai alapján

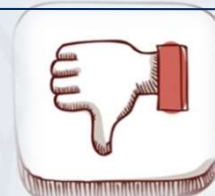
x. ábra: A nettó migrációs ráta alakulása az Európai Unió

- Az idősor vagy időpont feltüntetése, amelyre az adatok vonatkoznak
- Forrás (saját szerkesztés ... adatok alapján)
- Jelmagyarázat

x. táblázat: A minta megoszlása a főbb háttérváltozók alapján

Nemek szerinti megoszlás		
	sz	%
Férfi	590	49,2
Nő	610	50,8
Összesen	1.200	100,0
Életkor szerinti megoszlás		
	sz	%
18-29 év közötti	303	25,3
30-39 év közötti	221	18,4
40-49 év közötti	243	20,3
50-59 év közötti	210	17,5
60 éves vagy idősebb	223	18,5
Összesen	1.200	100,0

Forrás: saját számítás a kérdőív adatai alapján

Kerülje a következőket!!!

- 5 soros fejezetek
- Táblázat ≠ ábra, Kép ≠ illusztráció
- Szkennelt ábra, táblázat ≠ saját készítés
- Egy adatsorra NEM készítünk táblázatot és ábrát is!!!!

=> ezeket a MELLÉKLETBE tegyük.

- ábrát főszöveg mellé bedobva, „illusztrációnak”, pláne olyat nem,
 - amire nem vonatkozik a főszöveg elemzése !!!
 - főszöveg közé beszúrt ábra.
 - Az ábra csak akkor kell a főszövegbe, ha a szövegben hivatkozunk rá, pl. elemzünk egy logót, kördiagrammot, megoszlást. Csupán „dekorációnak” nem szabad berakni!!!

Magyarország követelményeit vonat le az úgynevezett kohéziós országok (Írország, Spanyolország, Portugália, Görögország) esetéből, az euró-övezetbe való csatlakozás előtti felkészülési folyamatokban. A tanulmányok érvényességét befolyásolják a közép-kelet-európai és kohéziós országok közötti gazdasági hasonlóságok és eltérések.

„Egyrészt számos eltérés mutatható ki a két országcsoport között a makrogazdasági körülmények tekintetében. A legfontosabb ezek közül a költségvetési politikák eltérése.

Az újonnan csatlakozott államokban a kohéziós országokkal szemben korlátozottabb lehetőség van az államháztartási hiány csökkenő kamatköltségekkel történő mérséklésére. Egyrészt a kiinduló infláció és adósságszint összességében alacsonyabb a közép-európai államokban, mint az euró-övezeti csatlakozást megelőző harmadik-negyedik években a kohéziós

3. Formai követelmények - Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1. Címsor 2

2.2. Címsor 2

2.2.1. Címsor 3

2.2.2. Címsor 3

2.2.3. Címsor 3

2.3. Címsor 2

2.3.1. Címsor 3

2.3.2. Címsor 3

2.3.3. Címsor 3

2.4. Címsor 2

2.4.1. Címsor 3

2.4.2. Címsor 3

3. EREDMÉNYEK

3.1. Címsor 2

3.2. Címsor 2

3.3. Címsor 2

3.4. Címsor 2

3.4.1. Címsor 3

3.4.2. Címsor 3

3.4.3. Címsor 3

3.4.4. Címsor 3

3.5. Címsor 2

5. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

6. ÖSSZEFOGLALÁS

IRODALOMJEGYZÉK

MELLÉKLETEK

Dokumentum1 - Microsoft Word

Ésír Szerkesztés Nézet Beszúrás Formátum Egzközök Táblázat Ablak Sűgő

Normál Times

Töréspont...
Oldalszámok...
Dátum és idő...
Kész szöveg
Mező...
Szimbólum...
Megjegyzés
Hivatkozás
Webösszetevő...
Kép
Szerkezeti diagram...

Lábjegyzet...
Képalárás...
Kereszthivatkozás...
Tárgymutató és tartalomjegyzék...

Tárgymutató és tartalomjegyzék

Tárgymutató Tartalomjegyzék Ábrajegyzék

Nyomtatási kép

Címsor 1	1
Címsor 2	3
Címsor 3	5

☒ Oldalszámok megjelenítése
☒ Oldalszámok jobbra igazítása
Kötő karakter:

Általános

Formátumok: Sablonból Szintek: 3

Tagolás eszköztár megjelenítése Beállítások... Módosítás...

OK Mégse

Webkép

Címsor 1
Címsor 2
Címsor 3

☒ Oldalszámok helyett hiperhivatkozások

A large group of graduates in green gowns are celebrating, with many throwing their black mortarboard caps into the air. The scene is outdoors with trees in the background. A semi-transparent grey box contains the text.

Köszönjük a figyelmet!

**SOK SIKERT ÉS KITARTÁST
KÍVÁNUNK AZ ÍRÁSHOZ! ☺**

Kérdéseikkel kérjük keressék
meg saját témavezetőjüket
a konzultációs időpontokban.